

Mál nr. 225/2024

Nafn málskotsaðila (M)

Nafn varnaraðila (V)

Heiti váttryggingar: Slysáttrygging launþega.

Gildissvið váttryggingar. Umfang tjóns.

Gögn.

1. Málskot dags. 18. júní 2024, ásamt fylgiskjölum.
2. Bréf V, dags. 15. október 2024.
3. Viðbótarathugasemdir M, dags. 1. nóvember 2024.

Málsatvik.

Þann 17. febrúar 2023 slasaðist M er hann féll af palli vörubifreiðar. Vegna slyssins hefur M gert kröfu um bætur úr slysáttryggingu launþega vinnuveitanda síns og hefur V samþykkt bótaskyldu vegna slyssins. Þann 29. febrúar 2024 sendi lögmaður M beiðni til V um að afla læknisvottorðs frá lækni hjá einkareknu læknastöðinni A. Í tölvupósti dagsettum 6. mars 2024 samþykkti V að kalla eftir læknabréfum eða afriti af sjúkraskrá frá A í stað vottorðs. Þann 30. apríl 2024, barst M reikningur fyrir umræddri gagnaöflun að fjárhæð kr. 15.000. V hefur hafnað að endurgreiða M þá fjárhæð með vísan til þess að A sé samkvæmt úrskurði heilbrigðisráðuneytisins nr. 23/2023 óheimilt að rukka fyrir afrit af sjúkraskrá. M mótmælir þessari afstöðu V og bendir í fyrsta lagi á að V hafi samþykkt að þessara gagna yrði aflað. Samkvæmt grein 5.3 í skilmálum slysáttryggingar launþega greiðir V kostnað vegna nauðsynlegra læknisvottorða í tengslum við tjónsatburð, þegar þeirra er aflað að beiðni V. Samkvæmt þessu ákvæði ber V að greiða umrædda gagnaöflun. Vísar M til þess að umræddur skilmáli er saminn einhliða af V sem sé bundið við hann. Samkvæmt andskýringarreglunni, ber að túlka óljósa og umdeilanlega skilmála þeim í óhag sem samdi þá einhliða. Í öðru lagi bendir M á að úrskurður heilbrigðisráðuneytisins nr. 23/2023 eigi ekki við um einkaaðila. Í úrskurðinum sé fjallað um gjaldtöku Heilsugæslu höfuðborgarsvæðisins. Þá bendir M á að jafnvel þótt úrskurðurinn ætti við í þessu máli, geti það hvorki talist eðlilegt né sanngjarnt að M eigi að bera hallann af því að A túlki úrskurðinn með þeim hætti að hann eigi ekki við um þeirra starfsemi. Telur M ljóst að V beri að greiða umrædda gagnaöflun í máli sínu. Enda sé um að ræða nauðsynleg læknisfræðileg gögn í tengslum við slys hans sem aflað hafi verið með samþykki V.

V bendir á að réttur sjúklinga til aðgangs að gögnum úr sjúkraskrá byggist á lögum nr. 55/2009 um sjúkraskrár. Samkvæmt 1. mgr. 14. gr. laganna eigi sjúklingur eða umboðsmaður hans rétt að aðgangi að eigin sjúkraskrá í heild eða hluta og til að fá afhent afrit af henni ef þess er óskað. Ljóst sé að lögin gildi um allan aðgang að sjúkraskrá, óháð því hvort heilbrigðisþjónusta er veitt af opinberum aðilum eða einkaaðilum. Því sé ljóst að mati V að lög nr. 55/2009 gildi um aðgang M að sjúkraskrá sinni hjá A. Í framangreindum lögum sé ekki veitt heimild til gjaldtöku vegna aðgangs að sjúkraskrá eða afritun af slíkum gögnum. Heimildir til gjaldtöku vegna þjónustu sjálfstætt starfandi lækna sé að finna í 3. tl. 29. gr. laga nr. 112/2008. Felur sá töluliður ekki í sér heimild til innheimtu á þjónustugjaldi vegna afhendingu á sjúkraskrá. Í reglugerð nr. 1551/2023 séu framangreindar heimildir til gjaldtöku nánar útfærðar. Öll gjaldtaka af hálfu A þurfi að eiga stoð í þeirri reglugerð, að öðrum kosti teljist hún óheimil. Telur V því að úrskurður heilbrigðisráðuneytisins nr. 23/2023, eigi einnig við um gjaldtöku A vegna afhendingar sjúkraskrár og færslum úr henni. Samkvæmt framansögðu sé ljóst að mati V að A sé ekki heimilt skv. lögum nr. 112/2008 og reglugerð nr. 1551/2023 að innheimta gjald vegna afritunar gagna úr sjúkraskrá eða veitingu aðgangs að sjúkraskrá sjúklings. V bendir á að skv. meginreglu skaðabóta- og váttryggingaréttar sé tjónþola skylt að takmarka tjón sitt með þeim hætti sem honum er unnt, en umrædd regla endurspeglar í gr. 5.3. skilmála slysáttryggingar launþega. Þar komi skýrt fram að V greiði kostnað vegna nauðsynlegra læknisvottorða í tengslum við tjónsatburð. Skilmálar félagsins séu skýrir um að V greiðir kostnað vegna læknisvottorða, enda sé heimild til staðar til innheimtu gjalds vegna slíkrar gagnaöflunar. Framangreind meginregla um tjónstakmörkun feli það í sér að tjónþoli, eða eftir atvikum lögmaður hans, geti ekki stofnað til kostnaðar sem telst óþarfur til sönnunar á tjóni, án samþykkis V, og gert kröfu um að sá kostnaður verði bættur úr viðkomandi tryggingu. Með því að greiða reikning A athugasemdalaust stofnaði lögmaður M því til

kostnaðar sem verði að teljast ónauðsynlegur og umfram það sem eðlilegt getur talist m.v. framangreindar forsendur. Telur V liggja fyrir að umræddur kostnaður hafi verið ónauðsynlegur og að M hafi ekki gætt að skyldu sinni til tjónstakmörkunar með því að greiða hann athugasemdarlaust.

Í viðbótarathugasemdum sínum ítrekar M þær athugasemdir sem fram komu í málskoti hans og tekur fram að hann hafi takmarkað tjón sitt með því að kalla fremur eftir sjúkraskrá en læknisvottorði frá A. Hann hafi ekki stofnað til kostnaðar sem var óþarfur til sönnunar á tjóni, enda ljóst að V taldi að um nauðsynleg gögn væri að ræða. V hafi aldrei beint M á að hann væri að kalla eftir gögnum sem ekki yrði greitt fyrir. Það hafi ekki verið fyrr en reikningur var sendur á V sem fram kom að V myndi ekki greiða fyrir öflun þessara gagna.

Álit.

Ágreiningur þessa máls lýtur að því hvort V beri að greiða kostnað M vegna öflunar sjúkraskrár frá einkareknu læknastöðinni A. Fjárhæð sú sem um ræðir er kr. 15.000. Óumdeilt er að V samþykkti að sjúkraskrár yrði aflað frá A og að M hafi fengið reikning að fjárhæð kr. 15.000 frá A sem lögmaður hans svo greiddi fyrir hans hönd. Samkvæmt 3. gr. samþykktar fyrir nefndina frá 17. desember 2021, heyra mál undir starfssvið nefndarinnar sem varða réttarágreining um váttryggingarsamninga eða annan ágreining sem lýtur að dreifingu váttrygginga eða váttryggingarstarfsemi að öðru leyti. Fellur það utan við starfssvið nefndarinnar að úrskurða um lögmæti þess að A krefji M um greiðslu fyrir afhendingu sjúkraskrár. Takmarkast álit nefndarinnar því við ágreining er varðar það hvort M hafi borið að takmarka tjón sitt með því að neita að greiða reikning A og þar með ekki krefja V um endurgreiðslu þess kostnaðar.

Samkvæmt 1. mgr. 28. gr. laga um váttryggingarsamninga nr. 30/2004 skal váttryggður gera það sem sanngirni er unnt að ætlast til af honum til að hindra eða takmarka tjón. Skylda M takmarkast þannig við að gera það sem sanngjarnt er að ætlast til af honum. Í 4. mgr. 28. gr. laga um váttryggingarsamninga er mælt fyrir um afleiðingar þess að váttryggður vanrækir þær skyldur sem lagðar eru á hann til að takmarka tjón sitt af ásetningi eða stórkostlegu gáleysi. Við matið ber að líta til sakar váttryggðs, hvernig váttryggingaratburð bar að og atvika að öðru leyti. Í samskiptum milli V og M áður en til þess kom að lögmaður M aflaði umræddra sjúkragagna, var ekki af hálfu V, sett það skilyrði að gögnin væru gjaldfrjáls. Sú málsástæða kom ekki fram fyrr en eftir að gagnanna hafði verið aflað og lögmaður M greitt reikning frá A vegna sjúkraskrárinnar. Að mati nefndarinnar er ekki sanngirni í því fólgin af hálfu V að gera þá kröfu að M eða eftir atvikum lögmaður fyrir hans hönd, krefjist endurgreiðslu af hálfu A eða eftir atvikum kæri afstöðu A til heilbrigðisráðuneytisins. Líkt og áður hefur verið sagt tekur nefndin ekki afstöðu til lögmætis reiknings A, og því er til staðar óvissa um hvort M hefði í raun takmarkað tjónið með höfnun á greiðslu reikningsins. Slík höfnun gæti hafa leitt til verulegs aukakostnaðar, svo sem dráttarvaxta og innheimtukostnaðar. Með samþykki sínu fyrir gagnaöfluninni skapaði V réttmætar væntingar hjá M um að sá kostnaður sem myndi falla til yrði endurgreiddur, í samræmi við skilmála slysáttryggingarinnar. Samkvæmt andskýringarreglunni, ber að túlka óljósar reglur þeim í óhag sem setja þær, í þessu tilfelli V. Þegar af þeirri ástæðu þykir að mati nefndarinnar ekki sýnt fram á að M hafi ekki gætt að tjónstakmörkunarskyldu sinni umrætt sinn, sbr. 1. mgr. 28. gr. laga um váttryggingarsamninga. Á grundvelli greinar 5.3. í skilmálum váttryggingar þeirrar sem hér um ræðir, á M samkvæmt framansögðu rétt á endurgreiðslu kostnaðar vegna öflunar sjúkragagna að fjárhæð kr. 15.000.

Niðurstaða.

M á rétt á endurgreiðslu kostnaðar að fjárhæð kr. 15.000 vegna öflunar sjúkraskrár, úr slysáttryggingu launþega hjá V.

Reykjavík, 26. nóvember 2024.
rafræn undirskrift

Sóley Ragnarsdóttir

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Heiða Óskarsdóttir